

Храм плюс краявід

Найвышэйшую ўзнагароду конкурса «Мастацтва кнігі» атрымаў прыватны выдавец

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА

Штогод у Беларусі апроч шэрагу літаратурных асобна ўручаюцца ўзнагароды за афармленне і дызайн выданняў — якасць паліграфіі, вобразнасць, мастацкую структуру, стыль і наватарства ў прыёмах. Цырымонія ўзнагароджвання 59-га па ліку

конкурсу «Мастацтва кнігі» прайшла ў пятніцу ўвечары на Мінскай міжнароднай кніжнай выставе-кірмашы. Кампетэнтнае журы, большасць якога склалі мастакі і дызайнеры, выбіраў пераможцаў са 188 выданняў 35 выдавецтваў. І галоўную ўзнагароду конкурсу — вялікі «Залаты фаліант» у намінацыі «Трыумф» разам з ганаровым дыпламам імя Францыска Скарыны — упершыню атрымаў прыватны выдавец. Ім стаў Дзяніс Раманюк з кнігай «Беларусь. Храм і краявід». Свае ўзнагароды дасталіся і Выдавецкаму дому «Звезда», і цэламу шэрагу нашых калег.

Храм плюс краявід

Дзяніс РАМАНЮК атрымаў галоўны прыз.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Мастацтва кнігі» пацвярджае — а можа быць, у нейкім сэнсе на гэта і матывуе — увагу беларускіх выдавецтваў да вонкавага аблічча сваіх твораў. Як згадана вядучымі цырымоніі, за шаснаццаць гадоў існавання аналагічнага конкурсу для выданняў краін СНД Беларусь са 151 дыпламам, 9 з якіх «Гран-пры», займае першае месца па колькасці ўзнагарод.

У журы сёлетняга, ужо нацыянальнага, конкурсу ўвайшлі вядомыя ў сферы культуры дзеячы — вядомы мастак Валянцін Губараў, старшыня Саюза дызайнераў Дзмітрый Сурскі, старшыня Саюза мастакоў Глеб Отчык, дырэктар Нацыянальнай бібліятэкі Раман Матульскі, намеснік міністра інфармацыі Ігар Бузоўскі і старшыня журы рэктар Акадэміі мастацтваў Міхаіл Баразна.

«Вельмі прыемна вітаць не толькі тых, хто мае выйсці на сцэну па ўзнагароду, але ўсе выдавецтвы, што выпусцілі прыгожыя, па-мастацку вераныя, паліграфічна дасканалыя кнігі, — сказаў у якасці прывітання міністр інфармацыі Аляксандр КАРЛЮКЕВІЧ. — Хацелася б, каб конкурс жыў і павялічваў колькасць узнагарод, але галоўнае — каб праца выдаўцоў, дызайнераў, мастакоў і кніжных графікаў у першую чаргу высока ацэньвалася чытачамі».

Узнагароды — статуэткі «Залаты фаліант» і дыпламы першай і другой ступеняў — уручаліся ў шэрагу намінацый, на якія, дарэчы, цікава проста зірнуць, — «Беларусь памятае», «Сцяжынкамі роднага краю» (да Года малой радзімы), «У люстэрку часу», «Духоўнасць», «За ўнёсак у захаванне духоўнай спадчыны», «Разам з кнігай мы расцём», «Фотапогляд», «Арт-кніга» і гэтак далей.

Сярод іншых журы конкурсу прызначыла асобныя ўзнагароды для прафесіяналаў: Уладзімір Даўгяла стаў найлепшым ілюстратарам (за работу над кнігай «Чарадзейныя пярэсцёнак»), Уладзімір Лукашык — найлепшым дызайнерам («Востраў» Васіля Гігевіча, «Развітанне з вечнасцю» Алеся Бадака і серыя «Напісанае застаецца»), Андрэй Шчукін — найлепшым фотамастаком («Смак беларускай кухні»). Надзея Барай з выдавецтва «Мастацкая літаратура» адзначана спецыяльным дыпламам журы «За вялікі асабісты ўнёсак у мастацка-графічную культуру беларускай кнігі».

Альбом-пераможца «**Беларусь. Храм і краявід**» Дзяніса Раманюка, між іншым, хіт продажаў, — гэта 192 старонкі храмавай архітэктуры нашай краіны ў асяроддзі беларускіх

краявідаў. «Бліскучы дуэт» — культуравае доілідства і пейзаж — аўтар фатаграфаваных на працягу дваццаці гадоў, у розныя поры года, выкарыстоўваючы розныя тэхналогіі. На момант

Кіраўнік Выдавецкага дома «Звезда» Павел СУХАРУКАЎ атрымлівае ўзнагароду з рук міністра інфармацыі Аляксандра КАРЛЮКЕВІЧА.

Фота Яўгена ПАСЦІКАГА.

прэзентацыі апошняга выдання Дзяніс Раманюк ужо меў у сваім актыве некалькі вядомых альбомаў — «Беларусь сінявокая», «Мой шлях Беларусь», «Беларусь. Маленькая кніга пра вялікую краіну», «Чарнобыль». Яшчэ ў дзяцінстве аўтар захапіўся падарожжамі па краіне і з часам стаў браць з сабой фотаапарат. Апроч уражальнасці апошняга альбом, безумоўна, нясе ў сабе яшчэ і дакументальную каштоўнасць: некаторыя храмы паспелі змяніць свой выгляд праз рэстаўрацыю, а некаторыя знікнуць. Усяго ў кнізе можна ўбачыць 86 культурных збудаванняў на 152 фотаздымках — яны суправаджаюцца навукова-гістарычнай інфармацыяй гісторыка архітэктуры Сяргея Харэўскага і тлумачальным словам самога аўтара.

Нацыянальная бібліятэка атрымала заслужаны «Залаты фаліант» у намінацыі «За ўнёсак у захаванне духоўнай спадчыны» — летась яна праз факсімільнае выданне ў адзінаццаці экзэмплярах аднавіла **Берасцейскую, альбо Радзівілаўскую, Біблію**, арыгінал якой быў летась перададзены ў дар Брэсту падчас святкавання яго тысячагоддзя і цяпер захоўваецца ў Музеі гісторыі горада. Факсімільнае выданне, вядома ж, вымагае вялікай даследчыцкай працы, бо дастаткова доўгі перыяд самы вялікі і багаты помнік беларускага кнігадрукавання XVI стагоддзя адсутнічаў у парадку дня краіны. Ён пачынаецца з ліста Мікалая Радзівіла Чорнага каралю Жыгімонту II Аўгусту, утрымлівае ў сабе каментарыі да тэксту, упрыгожваецца

ца графічнымі ілюстрацыямі — сёння арыгіналы захоўваюцца ў Беларусі, Польшчы, Літве, Расіі, у тым ліку ў прыватных калекцыях. Навуковы кіраўнік выдання намеснік дырэктара Нацыянальнай бібліятэкі Алесь Суша казаў, як каштоўную кнігу перадавалі ў спадчыну і выкарыстоўвалі ў набажэнствах розных канфесій, што робіць яе сімвалам міжкультурнага аб'яднання. Факсімільнае выданне Берасцейскай Бібліі важыць пятнаццаць кілаграмаў, уключае ў сябе 1500 старонак і каштуе паўтары тысячы долараў.

Унікальныя дакументы часу ўтрымліваюць у сабе кнігі «**Нельга забыць. Нельга зразумець. Нельга апраўдаць**» і «**Беларусь партызанская**» выдавецтва «Беларуская Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі», якія сталі пераможцамі конкурсу ў катэгорыі «Беларусь памятае». Гэта выданні, што аб'ядналі работу Нацыянальнага архіва Беларусі, дзяржаўнага архіва кінафотафонадакументаў, музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, а таксама абласных і раённых музеяў.

У першай кнізе праз дакументальныя матэрыялы паказваецца трагедыя спаленых нацыстамі беларускіх вёсак, якія сёння пустыюць у кожнай вобласці краіны. Значную частку выдання займае сучаснасць, то-бок работа па ўвекавечанні памяці аб падзеях 1941—1944 гадоў. Другая кніга праз больш чым шэсцьсот унікальных архіўных дакументаў і фотаздымкаў, у тым ліку партызанскі друк, паказвае дзейнасць партызанскіх атрадаў, а таксама будні іх сябраў. Выданне закранае такія бакі партызанскага існавання, як рэйды, дыверсіі, разведка, «рэльсавая вайна», дапамога насельніцтва і, наадварот, насельніцтву. Кнігі падрыхтаваныя выдавецтвам да 75-годдзя вызвалення Беларусі ад нацысцкіх захопнікаў.

Выдавецкі дом «Звезда» быў адзначаны ў катэгорыі «Фотапогляд» за кнігі «Місія міласэрнасці. Ілюстрацыйная гісторыя Чырвонага Крыжа ў Беларусі», «Слонім. Падарожжа ў часе» і «Гродна. Падарожжа ў часе» Уладзіміра Ліхадзеда, а таксама ў намінацыі «Сцяжынкамі роднага краю» за выданні «Тайны Нясвіжскага замка. Падарожжа ўглыб стагоддзяў з Уладзіславам Сыракомлем» і «Мая Радзіма».

Усяго ў чатырнаццаці намінацыях, калі не лічыць персанальнай, конкурс «Мастацтва кнігі» адзначыў больш за пяцьдзясят твораў выдавецтваў «Беларусь», «Мастацкая літаратура», «Адкрытая кніга», «Адукацыя і выхаванне», «Беловагруп», «Паліграфіка» ды іншых.

Вольга МІЦКЕВІЧ.